مسعود ریسیمانچیان '، سمیرا برکات '، نیما خوش ذات '، رضا کشاورزی "

مقاله پژوهشی

چکیدہ

مقدمه: یکی از مهم ترین آلاینده های محیط زیست در پساب صنایع، رنگ می باشد که برای انسان خطرناک بوده و محیط زیست را آلوده می نماید. هدف از این پژوهش، تعیین فعالیت فتو کاتالیستی تیتانیم دی اکسید (TiO₂) ترکیب شده با زئولیت در حذف رنگ سافرانین در فاز آبی بود. روش ها: نانوذرات TiO₂ به روش سل – ژل تولید گردید و M ۲/۵ سل – ژل بر روی زئولیت پوشش داده شد. رنگ سافرانین قرمز به عنوان آلاینده مدل انتخاب گردید. آزمایشات با استفاده از دستگاه میکروسکوپ الکترونی رویشی (Electron Microscopy Scanning) و دستگاه پراش پرتو X (Lay diffraction) جهت تعیین ساختار و مورفولوژی TiO₂ انجام شد. تغییرات شدت رنگ توسط دستگاه اسپکتروفتومتر در طول موج ۵۸۸ نانومتر اندازه گیری شد. تأثیر پوشش دهی TiO₂ بر روی زئولیت، شدت VI، غلظت اولیه رنگ و نوع بستر فتو کاتالیست در راندمان فتو کاتالیستی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: نتایج XRD نانوذرات TiO₂ دارای دو فاز آناتاز (۸۰/۵/) و روتایل (۱۹/۵٪) بود و یکنواختی نانوذرات در تصاویر SEM آشکار بود. راندمان حذف TiO₂ پوشش داده شده بر روی زئولیت بیشتر از فقط پوشش TiO₂ بود. با افزایش شدت تابش UV از Y/۴ w/m² به ۳/۹ w/m² سبب افزایش راندمان فتو کاتالیستی شد و زمانی که غلظت رنگ سافرانین قرمز از ۱۰ mg/L به ۵۰ mg/L به ۱۱/۶۱٪ به ۷۷/۹۱٪ کاهش یافت. بستر متحرک فتو کاتالیست بود.

نتیجه گیری: فتو کاتالیست TiO₂/Zeolite برای حذف رنگ سافرانین قرمز در فاز آبی بسیار مؤثرتر از فتو کاتالیست TiO₂ است، به عبارت دیگر پوشش دادن TiO₂ بر روی زئولیت، راندمان حذف رنگ از محیط آبی را افزایش میدهد. در مواردی که کدروت عمده ترین مانع در استفاده از فتو کاتالیست TiO₂/Zeolite با بستر متحرک در تصفیه آب میباشد، پیشنهاد می شود از فتو کاتالیست با بستر ثابت، به علت عدم ایجاد کدروت در آب، استفاده شود.

واژههای کلیدی: نانوذرات TiO2، زئولیت، فتو کاتالیست، پرتو فرابنفش، رنگ سافرانین قرمز

ارجاع: ریسمانچیان مسعود، برکات سمیرا، خوش ذات نیما، کشاورزی رضا. بررسی فعالیت فتوکاتالیستی تیتانیم دی اکسید ترکیب شده با زئولیت در حذف رنگ سافرانین در آب. مجله تحقیقات نظام سلامت ۱۳۹۴؛ ۱۱(۳): ۶۵۰-۶۵۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۰۹/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۰۶/۰۷

۱. عضو هیأت علمی گروه مهندسی بهداشت حرفهای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران (نویسنده مسؤول)

Email: rismanchian@hlth.mui.ac.ir ۲. دانشجوی کارشناسی ارشد گروه مهندسی بهداشت حرفهای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۳. دانشجوی دکترا، گروه شیمی، دانشکده شیمی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

مقدمه

رنگهای آلی یکی از مهم ترین گروههای آلاینده در فاضلاب میباشد که از فرایندهای نساجی و دیگر فرایندهای صنعتی

تولید می شوند و بیش از ۱۵٪ رنگهای نساجی به جریان فاضلاب در حین عملیات رنگرزی وارد می شوند (۴–۱). صنعت نساجی مقدار زیادی از رنگهای منتشر شده به محیط

مجله تحقيقات نظام سلامت/سال 11/ شماره ٣/ پاييز ١٣٩۴

زیست را تولید می کند که عموماً سمی و پایدار هستند (۴). واکنشهای فتوکاتالیستی برای حذف ترکیبات سمی مختلف منتشر شده از صنایع مورد استفاده قرار می گیرد (۱۰–۵). تجزیه فتوکاتالیستی رنگ با استفاده از کاتالیزور دی اکسیدتیتانیم همراه با پرتو فرابنفش از جمله روشهای اکسیداسیون پیشرفته است که استفاده از آن رو به گسترش می باشد.

نانوذرات تیتانیم دی اکسید (TiO₂) یکی از نیمه رساناهایی است که در دهههای گذشته به علت مزیتهایی از قبیل فعالیت فتوکاتالیستی بالا، خود تمیز شوندگی، ویژگیهای ضد باکتری، پایداری فیزیکی و شیمیایی، غیر سمی بودن، طول عمر بالا، در دسترس بودن و هزینهی کم آن بسیار مورد توجه قرار گرفته است (۱۳–۱۱). پژوهشگرانی از جمله Pengyi و همکاران، رضایی و همکاران نشان دادند که با استفاده از سیستم فتوکاتالیستی نانوذرات دی اکسید تیتانیوم تحریک شده با تشعشعات ماورابنفش میتوان غلظتهای مختلف بخارات تولوئن را کاهش داد (۱۵–۱۴).

از طرفی، محققان دریافتهاند که ترکیب نمودن بعضی از جاذبها با نانوذرات TiO₂ میتوانند تأثیر واکنش فتوکاتالیستی را در سیستم آبی افزایش دهند (۲۹–۱۶). مشکلاتی از قبیل نحوه جداسازی نانو ذرات TiO₂ و مقدار بازدهی پایین در واکنشهای فتوکاتالیستی در محلولهای آبی، کاربرد مفید TiO₂ را محدود میکند. اخیراً، تحقیقات بسیاری در جستجوی زیر لایهی مناسب برای حمایت نانوذرات TiO₂ به منظور بهبود راندمان بازیابی TiO₂ انجام شده است (۲۲–۳۰، ۱۸). از میان زیر لایههای متعدد، زئولیتها به علت ساختار منحصر به فرد، منافذ و کانالهای یکنواخت و توانایی جذب بسیار خوب جهت اتصال به TiO₂ مناسب میباشد (۲۵–۲۳، ۲۵).

سلیمانی و همکارانش طی پژوهشی نشان دادند که با توجه به فراوانی این کانی (زئولیت طبیعی) در ایران، قیمت بسیار پايين و بازدهي مناسب در حذف عناصر سنگين با استفاده از این جاذب برای تصفیه آب مفید به نظر میرسد (۲۶). Li همكاران نانوذرات TiO₂ و زئوليت HZSM-5 را براي حذف رنگ قرمز راکتیو ۲ (Reactive Red 2) به کار بردند. آن ها گزارش نمودند، با افزودن زئولیت به TiO₂ تحت تابش پرتو فرابنفش فعالیت فتوكاتالیستی TiO₂ افزایش می یابد (۲۷). پژوهش های زیادی کار با زئولیت مصنوعی را مورد تأکید قرار میدهند (۲۸، ۱۸، ۶). با این وجود هزینههای بالای زئولیت مصنوعی به طور معمول کاربرد وسیع هر یک از آن ها را در فتوكاتاليست هاى صنعتى محدود مى كند. زئولیتهای طبیعی در مقایسه با زئولیت مصنوعی بسیار ارزان تر، فروان تر و دردسترس تر میباشد (۲۹). هدف از این مطالعه تعیین فعالیت فتوکاتالیستی TiO₂ ترکیب شده با زئولیت در حذف رنگ سافرانین در فاز آبی بود تا اثرات

زئولیت بر روی فعالیت فتوکاتالیست TiO₂ با به کار بردن سافرانین قرمز به عنوان آلاینده مدل مشخص شود، بدین جهت تأثیر پوششدهی TiO₂ بر روی زئولیت، شدت تابش پرتو فرابنفش، غلظت آلاینده و نوع بستر در فعالیت فتوکاتالیستی مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعه راندمان حذف رنگ سافرانین در دو بستر ثابت و متحرک فتوکاتالیستی تعیین گردید.

روشها

در این مطالعه تیتانیم ایزوپروپوکساید، اتانول خشک، تری اتانول آمین، رنگ سافرانین قرمز (شرکت مرک آلمان) و زئولیت طبیعی کلینوپتلولیت (معادن استان سمنان) مورد استفاده قرار گرفت. در این مطالعه از منبع پرتو فرابنفش با ماکزیمم طول موج ۴۰۰ نانومتر استفاده شد. ویژگیهای رنگ سافرانین قرمز در جدول ۱ نشان داده شده است.

آمادهسازی فتوکاتالیست TiO₂: برای سنتز نانوذرات TiO₂ از روش سل – ژل استفاده شد. ابتدا اتانول خشک و تری اتانول آمین به تیتانیم ایزوپروپوکساید افزوده شد و با Hotplate & Stirrer مدل همزن مغناطیسی (مدل Stirrer به شدت به هم زده شد. سپس اتانول خشک و آب دیونیزه به صورت قطرهای به محلول اضافه گردید و به مدت ۲۰ ساعت با همزن مغناطیسی به آرامی به هم زده شد. بعد از آماده شدن سل– مخلول اضافه گردید و به مدت ۲۰ ساعت با همزن رون م/۲ میلیلیتر از سل – ژل مد نظر را برداشته و درون پلیت ریخته و به مدت ۲ ساعت در دمای ۸۰ درجه سانتیگراد پلیت ریخته و به مدت ۲ ساعت در دمای ۸۰ درجه سانتیگراد Wise Therm کرا مدل الاتریکی (مدل Wise Therm با درجه سانتیگراد افزایش ۲ درجه سانتیگراد افزایش

آماده سازی فتوکاتالیست زئولیت/یتات که داشته سد. آماده سازی فتوکاتالیست زئولیت/TiO: زئولیت کلینوپتلولیت در مشهای ۴۰ و ۱۵۰ را توسط الکهای آزمایشگاهی جدا نموده و پس از شستشو با آب مقطر در کرم زئولیت و ۲۵۰ میلی لیتر سل – ژل (با نسبت زئولیت به گرم زئولیت و ۲۵۰ میلی لیتر سل – ژل (با نسبت زئولیت به Dio2 ۵۰٪) درون پلیت آزمایشگاهی با یکدیگر مخلوط گردید و به مدت ۲ ساعت در دمای ۸۰ درجه سانتیگراد خشک شد سپس در کوره الکتریکی کلسینه شد. درجه حرارت کوره با سرعت دمایی ۱ درجه سانتیگراد بر دقیقه تا ۵۵۰ درجه

سانتیگراد افزایش یافت و به مدت ۲ ساعت در این دما ثابت نگه داشته شد.

تهیه محلول مادر رنگ: مقدار ۰/۰۱ گرم رنگ سافرانین در آب دایونیزه حل گردید و به حجم ۱۰۰ میلیلیتر رسانده شده (غلظت ۱۰۰mg/L) و در محیط تاریک نگهداری شد. **آزمایشات فتوکاتالیستی:** عوامل مورد بررسی در این یژوهش شامل غلظت اولیه رنگ (mg/L و ۱۰)، شدت پرتو فرابنفش (در شدت های ۳/۹ w/m² و ۲/۴) و بستر تابت و متحرک TiO₂/Zeolite بود و واکنش تا زمانی که غلظت رنگ ثابت شود ادامه داشت. برای آغاز آزمایشها ابتدا فتوكاتاليست مورد نظر (TiO₂/Zeolite و TiO₂/Zeolite) و رنگ با غلظت معین (Mo mg/L و ۱۰) در تاریکی به مدت ۳۰ دقيقه به تعادل مىرسيد، تا جذب رنگ توسط زئوليت انجام شود بدین صورت دیگر هیچ جذب رنگی توسط زئولیت وجود نداشت. بعد از به تعادل رسیدن، لامپ UV (مدل Ultalite JAPAN F15T10BLB) روشن مى شد در ضمن به طور مداوم محلول توسط همزن مغناطیسی به هم زده می شد. همه آزمایشات فتوکاتالیستی در راکتور به حجم ۷۵ میلیلیتر انجام شد. تصویر شماتیک از راکتور مورد استفاده در شکل ۱ نشان داده شده است.

مجله تحقيقات نظام سلامت/سال 11/ شماره ۳/ پاييز ۱۳۹۴

شکل ۱. تصویر شماتیک راکتور در حذف فتوکاتالیستی سافرانین قرمز: ۱) پایه نگهدارنده لامپ UV، ۲) لامپ UV، ۳) همزن مغناطیسی، ۴) ظرف حاوى فتوكاتاليست و رنگ، ۵) مگنت

> برای حذف کدورت ناشی از زئولیت و TiO2، نمونه به مدت ۱۰ دقيقه سانتريفيوژ (مدل -Hettich zentrifugen D رنگ (7200 Tuttlingen) شده سپس تغییرات شدت رنگ سافرانین توسط دستگاه اسپکتروفتومتر (مدل ۲۱۰۰ spec -UV) در طول موج ۵۱۸ نانومتر اندازه گیری شد.

> جهت بررسی مرفولوژی سطح TiO2 پوشش داده شده بر روی زئولیت، از آنالیز پراش پرتوهای ایکس (Bruker, D8) ADVANCE, Germany, Wavelength: 1.5406 (Å (CuK^{°°}), Voltage: 40 kV, Current: 40 mA با تابش $\operatorname{CuK}_{\infty}$ و ميكروسكوپ الكترونى رويشى (XL 30,) (Scanning Electron Microscopy) Philips استفاده شد.

يافتهها

به منظور مشاهده تأثير كاتاليست TiO₂ و زئوليت در حذف و تجزيه آلايندهها، رنگ سافرانين قرمز به عنوان آلاينده مدل

انتخاب گردید. راندمان کاتالیستی در شدتهای مختلف پرتو فرابنفش در دو غلظت در شرایط دمایی اتاق بررسی شد. خصوصيات نانوذرات TiO2

جهت تعیین ساختار کریستالی نانوذرات TiO₂ از دستگاه پراش سنج اشعه ایکس (X-ray diffraction) استفاده شد که نتایج حاصل در شکل ۲ نشان داده شده است. با توجه به الگوی XRD دو فاز آناتاز (۸۰/۵٪) و روتایل (۱۹/۵٪) در ساختار بلوری TiO₂ وجود داشت و میانگین اندازه نانوذرات در این دو فاز با استفاده از معادله شرر به ترتیب ۱۷ و ۴۱ نانومتر به دست آمد. شکل (a)۳ الگوی SEM نانو ذرات TiO₂ و شكل (۳(b) الكوى TiO₂/Zeolite ،SEM را نشان مىدهد. در شکل (۳(a) یکنواختی توزیع ذرات TiO₂ کاملا مشهود است و در شکل (b) افزایش مساحت سطحی و خلل و فرج به واسطهی پوششدهی نانو ذرات TiO₂ بر روی زئولیت را نشان می دهد.

شكل ۲. الگوى XRD نانوذرات TiO2

شكل (a). الگوى SEM نانوذرات TiO₂ - شكل (m(b) الگوى SEM متكل (m(b).

تأثیر پوششدهی TiO₂ بر روی زئولیت در این مطالعه غلظت L\mg ۵۰ و ۱۰ رنگ سافرانین قرمز از محلول استوک I۰۰ mg/L و ۱۰۰ تهیه شد و راندمان کاتالیستی TiO₂ و TiO₂/Zeolite جهت تعیین تأثیر پوششدهی TiO₂بر روی زئولیت مورد بررسی قرار گرفت. طبق نتایج به CiO₁ دست آمده راندمان تجزیه در غلظت L\mg ۱۰ برای TiO₂/۲۱

L برای TiO₂/Zeolite و برای ۱۰/۴۹، TiO₂ و برای TiO₂/Zeolite ، ۶۹/۶۳٪ بود. درواقع TiO₂ پوشش داده شده بر روی زئولیت راندمان بیشتری را در مقایسه با TiO₂ بدون پوشش زئولیت نشان داد. شکل ۴ راندمان تجزیه رنگ سافرانین قرمز در حضور TiO₂/Zeolite و TiO₂/Zeolite را نشان میدهد.

شکل ۴. راندمان حذف فتو کاتالیستی TiO₂/Zeolite (a) با غلظت TiO₂/ (b) ؛ ۱۰ mg/L با غلظت TiO₂/Zeolite (c) ؛ ۲۰ mg/L با غلظت TiO₂(d) با غلظت

تأثیر شدت تابش پرتو فرابنفش در فرایند فتوکاتالیستی

اثرات تابش پرتو فرابنفش UV-A در غلظت های L\mg ۵۰ و ۱۰ رنگ سافرانین با شدتهای ۳/۹ w/m² و ۲/۴ مورد بررسی قرار گرفت.

غلظت L۰ mg/L در شدت تابش ۳/۹ w/m² راندمان حذف TiO₂/Zeolite و TiO₂ و ۲iO₂/R۱/۶٪ و ۸/۹۱٪ بود در حالی که راندمان حذف در شدت تابش ۲/۴ w/m² با همین غلظت، در TiO₂/Zeolite، ۸/۹۵٪ و در TiO₂

امار بود. همچنین راندمان حذف رنگ سافرانین با غلظت 10/1 بود. همچنین راندمان حذف رنگ سافرانین با غلظت 10/1 (۲۸/۰۱) و mg/L (۲۸/۰۱) mg/L (۲/۳) TiO_2 (۲/۳) TiO_2 /Zeolite بیشتر از TiO_2 /Zeolite و 102 و 102 و 102 با غلظت 102 و 102 1

بررسی راندمان فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite در حذف رنگ

شکل ۵. راندمان حذف فتوکاتالیستی با غلظت TiO2/Zeolite (a) ۱۰ mg\L با شدت تابشTiO2 (b) ۶۳/۹ w/m²؛ (b) ۲/۹ w/m²؛ (c) ۲/۴ w/m² با شدت تابش TiO2 (c) ۲/۴ w/m² با شدت تابش TiO2 /Zeolite (c)

شکل ۶. راندمان حذف فتوکاتالیستی با غلظت TiO₂/Zeolite (a) ۵۰ mg\L با شدت تابشTiO₂ (b) ۶/۹ w/m² با شدت تابشTiO₂ (a) ۵۰ mg\L با شدت تابشTiO₂ (b) ۶/۹ (b) ۶/۹ (c) با شدت تابشTiO₂ (c) ۶/۹ (c) و T/۴ w/m² با شدت تابشTiO₂ (c) و T/۴ w/m² با شدت TiO₂ (c) و T/۴ w/m² با تابشTiO₂ (c) و T/۴ w/m² با شدت TiO₂ (c) و T/۴ w/m² با تابشTiO₂ (c) و T/۴ w/m² با m² riO₂ (c) و T/۴ w/m² با m² riO₂ (c) و T/۴ w/m² riO₂ (c) e T/۴ w/m² riO₂ (c) e T/۴ w/m² riO₂ (c) e T/² riO₂

تأثير غلظت آلاينده در فرآيند فتوكاتاليستى

به منظور مطالعه ی تأثیر غلظت اولیه رنگ در میزان راندمان حذف کاتالیستی ۲ غلظت (A۰ mg/L و ۱۰) رنگ سافرانین را با شدت تابش ۳/۹ w/m² پرتو فرابنفش (UV-A) مورد استفاده قرار گرفت. فعالیت فتوکاتالیست در غلظت A۰ mg/L بود،

به گونه ای که در فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite و TiO₂، با غلظت ۱۰ mg/L، به ترتیب دارای راندمان ۱۹/۹۱٪ و ۱۹/۸٪ و در حالی که در غلظت ۵۰ mg/L راندمان فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite (/۲۷/۹۱) کمتر بود. شکل ۲ تأثیر غلظت را در راندمان فتوکاتالیستی نشان

مىدھد.

شکل ۷. راندمان حذف کاتالیستی با ۳/۹ w/m² شدت تابش فرابنفش (a) TiO₂/Zeolite با غلظت TiO₂ (b) ۱۰ mg/L با غلظت ۲۰۵۰ (ng/L با غلظت TiO₂ (b) ۲۰۵۰ (c) با غلظت TiO₂ (c) با تاریخ

تأثير نوع بستر فتوكاتاليست

فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite به دو صورت بستر ثابت و بستر متحرک درون راکتور با غلظت های Mg/L و ۱۰ رنگ سافرانین قرمز مورد مطالعه قرار گرفت. فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite در کف راکتور کلسینه شد و به عنوان بستر ثابت در نظر گرفته شد در حالی که فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite بعد از کلسینه، تراشیده و به صورت پودری درون راکتور ریخته شد و با همزن مغناطیسی برای ایجاد مخلوط همگن در راکتور به طور مداوم همزده شد.

در زمانهای یکسان راندمان حذف در غلظت L سیتر ۲۸ ۳۶/ بستر متحرک ۹۷/۹۶٪، بستر ثابت ۹۱/۶۱٪ و در غلظت ۸۰ mg/L ۵۰ بستر متحرک ۹۵/۶۸٪ و بستر ثابت ۸۶/۲۶٪ بود. بستر متحرک در هر دو غلظت L mg/L و ۵۰ دارای راندمان حذف بالاتری نسبت به بستر ثابت بود. شکل ۸ راندمان حذف کاتالیستی را برای بستر ثابت و متحرک TiO₂/Zeolite

شکل ۸. راندمان حذف کاتالیستی با ۳/۹ w/m² شدت تابش فرابنفش (a) بستر ثابت TiO2/Zeolite با غلظت U Mg/L؛ (b) بستر ثابت TiO2/Zeolite با غلظت C Mg/L 10 mg/L ثابت TiO2/Zeolite با غلظت M mg/L (c) بستر متحرک TiO2/Zeolite با غلظت L mg/L

بحث

پوششدهی TiO₂ بر روی زئولیت

نتایج به دست آمده در این مطالعه نشان داد که فعالیت فتوکاتالیست TiO₂ پوشش داده شده با زئولیت (TiO₂/Zeolite) بسیار بالاتر از فتوکاتالیست TiO₂ تنها است که با نتایج سایر مطالعات مشابه بود (۳۲–۳۰). در TiO₂/Zeolite و همکاران از پوشش TiO₂/Zeolite. آنها برای حذف تولوئن و فرمالدئید گازی استفاده کردند. آنها نشان دادند، پوشش TiO₂/Zeolite بسیار مؤثرتر از فقط پوشش TiO₂ است و حتی راندمان آن به ۱۰۰٪ نیز می رسد و می توان از این پوشش برای دیوار و سقفها جهت حذف آلاینده استفاده نمود (۳۳).

در مطالعه ی مشابهی که توسط آقای Li و همکارانش در بررسی اثر دو نوع فتوکاتالیست TiO_2 و فتوکاتالیست هیبرید شده TiO_2 با زئولیت طبیعی کلینوپتیلولیت در حذف متیل نارنجی انجام دادهاند، اثبات کردند که رشد ذرات TiO_2 از طریق سطح زئولیت کنترل می شود از طرفی ذرات کلوئیدی TiO2 با سایت های فعال کلینوپتیلولیت به وسیله رابطه TiO_2

AI–O و Si–O–Ti ترکیب می شود که بسیار با دوام است، درنتیجه فعالیت فتو کاتالیست TiO₂ پوشش داده شده با کلینوپتیلولیت نسبت به فتو کاتالیست تشکیل شده از نانوپودرهای TiO₂ بیشتر است (۲۹). در واقع جاذبهای پشتیبانی شده در فتو کاتالیستها همانند زئولیت، آلاینده را پشتیبانی شده در فتو کاتالیستها همانند زئولیت، آلاینده را TiO₂ پشتیبانی شده در فلطتهای بالا، پیرامون TiO₂ جذب کرده سپس آلاینده در غلطتهای بالا، پیرامون TiO₂ می گرده نسبت به زمانی که تنها TiO₂ ترکیبات مضر را حذف می کند.

شدت تابش پرتو فرابنفش در فرایند فتوکاتالیستی در این مطالعه راندمان حذف برای هر دو فتوکاتالیست TiO₂ و TiO₂/Zeolite در شدت تابش² w/m نسبت به شدت تابش² ۲/۴ w/m برای هر دو غلظت رنگ سافرانین بالاتر بود. نتایج این مطالعه با سایر مطالعات مشابه بود، به طوری که در مطالعات متعددی بیان شده است افزایش شدت تابش سبب افزایش واکنش فتوکاتالیستی می شود (۳۶–۳۴).

Shiraishi و همکاران در مطالعه خود بیان نموده که افزایش شدت تابش فرابنفش منجر به افزایش بخشهای فعال در واحد سطح فتوکاتالیست می شود درنتیجه مولکولهای فرمالدئید شانس بیشتری برای برخورد با این بخشهای فعال را پیدا می کنند و راندمان حذف افزایش می یابد (۳۷).

رابش پرتو فرابنفش به سطح فتوکاتالیست سبب تولید جفت حفره الکترون در اتم های تیتانیم می شود، درنتیجه جفت حفره الکترون ها روی سطح فتوکاتالیست پخش شده و با رنگ سافرانین اطراف خود واکنش می دهد. جفت الکترون ها سبب تشکیل رادیکال ها و یون هیدروکسل می شود که رنگ سافرانین را اکسیده می کند؛ بنابراین شدت بالاتر تابش فرابنفش، جفت حفره الکترون بیشتری تولید می کند که راندمان حذف را افزایش می دهد.

غلظت آلاينده در فرأيند فتوكاتاليستي

فتوکاتالیست در غلظت پایین رنگ سافرانین دارای راندمان حذف بالاتری بود، به طوری که در فتوکاتالیست mg/L زمانی که غلظت از ۲۰ Mg/L به ۱۰ mg/L ۵۰ افزایش یافت، راندمان حذف نیز از ۹۱/۶۱٪ به ۷۷/۹۱٪ کاهش یافت.

نتایج این مطالعه با نتایج سایر مطالعات همسو بود (۴۰–۳۸، ۷). Hayat و همکاران از نانوذرات WO_3 برای حذف رنگ سافرانین استفاده کردند. آنها نشان دادند موقعی که غلظت اولیه رنگ از ^{۴–1}۰۲×۵۸/۸ مولار به ^{۳–1}×۱/۴۲۵ مولار افزایش مییابد، میزان حذف کاهش مییابد (۴۱). همچنین ging و همکاران در بررسی غلظتهای مختلف کینولین از /۱/۱ مودند همکاران در بررسی غلظتهای مختلف کینولین از (۴۲ نمودند مرادمان تجزیه از ۹۹/۳٪ به ۲/۳۵٪ کاهش مییابد (۴۲). بر اساس نتایج این بررسی، در غلظتهای بالا، مقادیر زیادی بر اساس نتایج این بررسی، در غلظتهای بالا، مقادیر زیادی نگ با رادیکالهای آزاد میشد، به عبارت دیگر زمانی که زنگ با رادیکالهای آزاد میشد، به عبارت دیگر زمانی که فلظت رنگ افزایش یافت مواد رنگی زیادی بر روی سطح فتوکاتالیست جذب شد، در حالی که تعداد فوتونهایی که به فتوکاتالیست میرسید کاهش مییافت، بدین ترتیب

رادیکالهای OH کمتری تولید شد و منجر به راندمان حذف کمتری در غلظت بالاتر گردید (۴۳).

نوع بستر فتوكاتاليست

در بستر متحرک راندمان حذف نسبت به بستر ثابت برای هر دو غلظت mg/L و ۱۰ رنگ سافرانین بالا بود. احتمالاً علت این نتیجه این است که بستر متحرک فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite به حالت پودری بود و سطح تماس فتوكاتاليست با رنگ و پرتو فرابنفش افزايش يافت. از يک سو به علت افزایش سطح تماس فتوکاتالیست با پرتو فرابنفش تعداد بیشتری جفت حفرهی الکترون ایجاد و الکترونهای آزاد شده رادیکالهای OH بیشتری تولید مینمود که سبب می شد عملکرد و فعالیت فتوکاتالیست در حذف و تجزیه رنگ افزایش یابد از سوی دیگر سطح تماس فتوکاتالسیت با رنگ نیز افزایش یافت بدین معنی که رنگ سافرانین شانس بیشتری برای برخورد با همه سطوح فتوکاتالیست را داشت که منجر به افزايش اكسيداسيون رنگ سافرانين توسط فتوكاتاليست مربوطه شد؛ اما در بستر ثابت به علت این که پرتو فرابنفش و رنگ سافرانین فقط با سطح فتوکاتالیست تماس داشتند و با سایر سطوح و قسمتهای زیرین تماسی نداشتند، دارای راندمان کمتری بود. مزیت بستر ثابت این بود که در محلول آبی کدورتی ایجاد نمی کرد به طوری که بعد از سانتریفیوژ نمودن محلول آبی از فتوکاتالیست بستر ثابت هیچ رسوبی نداشت، در حالی که در فتوکاتالیست بستر متحرک سبب کدورت زیاد محلول آبی می شد. بدین ترتیب در مواردی که كدورت عمده ترين مشكل در استفاده از فتوكاتاليست TiO₂/Zeolite در تصفیه ی آب می باشد می توان از همین نوع فتوكاتاليست با بستر ثابت استفاده نمود.

نتيجهگيرى

در مطالعه حاضر فعالیت فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite، در حذف رنگ سافرانین قرمز بعد از این که نانوذرات TiO₂ بر روی زئولیت پوشش داده شد، مورد بررسی قرار گرفت. فعالیت کاتالیست TiO₂/Zeolite نسبت به TiO₂ بسیار بالاتر بود زیرا در TiO₂/Zeolite ، زئولیت، آلاینده را جذب کرده

666

فتوکاتالیست با پرتو فرابنفش و رنگ، دارای راندمان بیشتری نسبت به بستر ثابت فتوکاتالیستTiO₂/Zeolite بود. به علت این که بستر ثابت هیچ کدورتی در محلول آبی ایجاد نمی کرد و در مواردی که کدروت عمدهترین مانع در استفاده از فتوکاتالیست TiO₂/Zeolite با بستر متحرک در تصفیه آب می باشد، پیشنهاد می شود از همین نوع فتوکاتالیست با بستر ثابت استفاده شود.

پیشنهاد می گردد پارامترهای محیطی و عملیاتی از قبیل درجه حرارت، pH محلول، شدتهای مختلف پرتو UV،... و سایر فتوکاتالیستهای پوشش داده شده با زئولیت را در جهت افزایش راندمان حذف و کاهش هزینهها برای تصفیه آب از آلایندهها انجام گیرد. سپس آلاینده در غلظتهای بالا، پیرامون Tio₂ قرار گرفته و باعث افزایش راندمان حذف گردید. در مقایسه راندمان حذف فتوکاتالیست در دو غلظت A۰ mg/L و ۱۰ رنگ سافرانین قرمز مشخص گردید که غلظت J۰ mg/L دارای راندمان فتوکاتالیست جذب میشد و تعداد فوتونهایی که به سطح فتوکاتالیست میرسید کاهش مییافت، بنابراین رادیکالهای فتوکاتالیست میرسید کاهش مییافت، بنابراین رادیکالهای میشد. تابش پرتو فرابنفش A-UV با شدت ۳/۹ w/m² به علت افزایش تعداد جفت حفرههای الکترونی در سطح میشد. تابش پرتو فرابنفش A-VV با شدت ۵/۷ به تابش پرتو فرابنفش با شدت ۲/۴ w/m² بود. هم چنین در این مطالعه مشخص گردید که بستر متحرک فتوکاتالیست مطالعه مشخص گردید که بستر متحرک فتوکاتالیست

References

- 1. Chun H, Yizhong W. Decolorization and biodegradability of photocatalytic treated azo dyes and wool textile wastewater. Chemosphere 1999;39(12):2107-15.
- 2. Kiwi J, Pulgarin C, Peringer P, Grätzel M. Beneficial effects of homogeneous photo-Fenton pretreatment upon the biodegradation of anthraquinone sulfonate in waste water treatment. Applied Catalysis B: Environmental 1993;3(1):85-99.
- 3. Li J, Xu Y, Liu Y, Wu D, Sun Y. Synthesis of hydrophilic ZnS nanocrystals and their application in photocatalytic degradation of dye pollutants. China Particuology 2004;2(6):266-9.
- 4. Gözmen B, Turabik M, Hesenov A. Enhanced photocatalytic degradation of Safranin-O by heterogeneous nanoparticles for environmental applications. Journal of Luminescence 2011;131:570–6.
- 5. Kapinus E, Camyshan S. Autoinhibition of Photocatalytic Reduction of Safranin and Dichromate Ions at Anatase. Theoretical and Experimental Chemistry 2011;47(5):311-6.
- 6. Kim Y, Yoon M. TiO2/Y-Zeolite encapsulating intramolecular charge transfer molecules: a new photocatalyst for photoreduction of methyl orange in aqueous medium. Journal of Molecular Catalysis A: Chemical 2001;168(1–2):257-63.
- 7. Rauf M, Salman Ashraf S. Fundamental principles and application of heterogeneous photocatalytic degradation of dyes in solution. Chemical Engineering Journal 2009;151:10-8.
- Pouretedal HR, Eskandari H, Keshavarza MH, Semnani A. Photodegradation of Organic Dyes using Nanoparticles of Cadmium Sulfide Doped with Manganese, Nickel and Copper as Nanophotocatalyst 2009;56:353–61.
- 9. Grzechulska-Damszel J, Tomaszewska M, Morawski AW. ntegration of photocatalysis with membrane processes for purification of water contaminated with organic dyes. Desalination 2009;241:118-26.
- 10. Mozia S, Tomaszewska M, Morawski A. Photocatalytic degradation of azo-dye Acid Red 18. Desalination 2005;185:449–56.
- 11. Enyashin AN, Seifert G. Structure, stability and electronic properties of TiO2 nanostructures. physica status solidi (b) 2005;242(7):1361-70.

- 12. Nakajima A, Hashimoto K, Watanabe T, Takai K, Yamauchi G, Fujishima A. Transparent superhydrophobic thin films with self-cleaning properties. Langmuir : the ACS journal of surfaces and colloids 2000;16(17):7044-7.
- 13. Fu G, Vary PS, Lin C-T. Anatase TiO2 nanocomposites for antimicrobial coatings. The Journal of Physical Chemistry B 2005;109(18):8889-98.
- 14. Pengyi Z, Juan L, Zhongliang Z. UV Photocatalytic Degradation of Toluene in the Gas Phase. Journal of Chem Lett 2004;33:1242-8.
- 15. Rezaee A, Portaghi G, Khavanin A, et a. Toluene removal from air by photocatalytic properties of titanium dioxide nanoparticles by ultraviolet excitation. Military Medicine 2007;9(3):217-23.
- 16. Takeda N, Iwata N, Torimoto T, Yoneyama H. Influence of carbon black as an adsorbent used in TiO₂ photocatalyst films on photodegradation behaviors of propyzamide. J Catal 1998;177(2):240-6.
- 17. Torimoto T, Okawa Y, Takeda N, Yoneyama H. Effect of activated carbon content in TiO₂-loaded activated carbon on photodegradation behaviors of dichloromethane. Journal of Photochemistry and photobiology A: Chemistry 1997;103(1):153-7.
- 18. Xu Y, Langford CH. Photoactivity of Titanium Dioxide Supported on MCM41, Zeolite X, and Zeolite Y. The Journal of Physical Chemistry B 1997 1997/04/01;101(16):3115-21.
- 19. Xu Y, Zheng W, Liu W. Enhanced photocatalytic activity of supported TiO₂ :dispersing effect of SiO₂. Journal of Photochemistry and Photobiology A: Chemistry 1999;122(1):57-60.
- 20. Hisanaga T, Tanaka K. Photocatalytic degradation of benzene on zeolite-incorporated TiO2 film. J Hazard Mater 2002; 5;93(3):331-7.
- 21. Shankar MV, Anandan S, Venkatachalam N, Arabindoo B, Murugesan V. Fine route for an efficient removal of 2,4-dichlorophenoxyacetic acid (2,4-D) by zeolite-supported TiO2. Chemosphere 2006 May;63(6):1014-21.
- 22. Takeuchi M, Tsujimaru K, Sakamoto K, Matsuoka M, Yamashita H, Anpo M. Effect of Pt loading on the photocatalytic reactivity of titanium oxide thin films prepared by ion engineering techniques. Research on chemical intermediates 2003;29(6):619-29.
- 23. Huang M, Xu C, Wu Z, Huang Y, Lin J, Wu J. Photocatalytic discolorization of methyl orange solution by Pt modified TiO2 loaded on natural zeolite. Dyes Pigments 2008;77(2):327-34.
- 24. Corma A. From microporous to mesoporous molecular sieve materials and their use in catalysis. Chemical reviews 1997;97(6):2373-420.
- 25. Iu KK, Liu X, Thomas JK. Spectroscopic studies of electron trapping by sodium cationic clusters in zeolites. The Journal of Physical Chemistry. 1993;97(31):8165-70.
- 26. Soleimani M, al. e. Removal of ammonium nitrate from groundwater using filters deposit. Journal of Water and wastewater 2008;67(19):18-20.
- 27. Li L, Yang B, Zhang WJ. Photocatalytic Degradation of CI Reactive Red 2 on the Mixture of TiO2 and HZSM-5 Zeolite. Adv Mater Res-Switz 2011;213:1-4.
- 28. Anandan S, Yoon M. Photocatalytic activities of the nano-sized TiO₂-supported Y-zeolites. Journal of Photochemistry and Photobiology C: Photochemistry Reviews 2003;4(1):5-18.
- 29. Li F, Jiang Y, Yu L, Yang Z, Hou T, Sun S. Surface effect of natural zeolite (clinoptilolite) on the photocatalytic activity of TiO2. Applied Surface Science 2005;252(5):1410-6.
- 30. Takeda N, Torimoto T, Sampath S, Kuwabata S, Yoneyama H. Effect of inert supports for titanium dioxide loading on enhancement of photodecomposition rate of gaseous propionaldehyde. The Journal of Physical Chemistry 1995;99(24):9986-91.
- 31. Yamashita H, Kawasaki S, Yuan S, Maekawa K, Anpo M, Matsumura M. Efficient adsorption and photocatalytic degradation of organic pollutants diluted in water using the fluoride-modified hydrophobic titanium oxide photocatalysts: Ti-containing Beta zeolite and TiO2 loaded on HMS mesoporous silica. Catalysis Today 2007;126(3-4):375-81.

مجله تحقيقات نظام سلامت/سال ١١/ شماره ٣/ پاييز ١٣٩۴

مسعود ریسمانچیان و همکاران

- 32. Nikazar M, Gholivandb K, Mahanpoor K. Photocatalytic degradation of azo dye Acid Red 114 in water with TiO2 supported on clinoptilolite as a catalyst. Desalination 2008;219 293–300.
- 33. Ichiura H, Kitaoka T, Tanaka H. Removal of indoor pollutants under UV irradiation by a composite TiO2–zeolite sheet prepared using a papermaking technique. Chemosphere 2003;50(1):79-83.
- 34. Mahalakshmi M, Arabindoo B, Palanichamy M, Murugesan V. Photocatalytic degradation of carbofuran using semiconductor oxides. Journal of Hazardous Materials 2007;143 240–5.
- 35. So C, Cheng MY, Yu J, Wong P. Degradation of azo dye Procion Red MX-5B by photocatalytic oxidation. Chemosphere 2002;46(6):905-12.
- 36. Ahmed S, Rasul MG, Martens W, Brown R, Hashib MA. Heterogeneous photocatalytic degradation of phenols in wastewater: A review on current status and developments. Journal of Desalination 2010;261 3–18.
- 37. Shiraishi F, Ohkubo D, Toyoda K, Yamaguchi S. Decomposition of gaseous formaldehyde in a photocatalytic reactor with a parallel array of light sources 1. Fundamental experiment for reactor design. Chem Eng J 2005;15;114(1-3):153-9.
- Gözmen B, Turabik M, Hesenov A. Photocatalytic degradation of Basic Red 46 and Basic Yellow 28 in single and binary mixture by UV/TiO₂/periodate system. Journal of Hazardous Materials 2009;164 1487–95.
- 39. Daneshvar N, Aber S, Seyed Dorraji MS, Khataee AR, Rasoulifard MH. Photocatalytic degradation of the insecticide diazinon in the presence of prepared nanocrystalline ZnO powders under irradiation of UV-C light. Separation and Purification Technology 2007;58(1):91-8.
- 40. Ho L, Ong S, Osman H, Chong F. Enhanced photocatalytic activity of fish scale loaded TiO2 composites under solar light irradiation. Journal of Environmental Sciences 2012;24(6):1142–8
- 41. Hayat K, Gondal MA, Khaled MM, Yamani ZH, Ahmed S. Laser induced photocatalytic degradation of hazardous dye (Safranin-O) using self synthesized nanocrystallineWO3. Journal of Hazardous Materials 2011;186 1226–33.
- 42. Jing J, Li W, Boyd A, Zhang Y, Colvin VL, Yu WW. Photocatalytic degradation of quinoline in aqueous TiO2 suspension. Journal of Hazardous Materials 2012;237-238: 247–55.
- 43. Rauf M, Meetani M, Hisaindee S. An overview on the photocatalytic degradation of azo dyes in the presence of TiO₂ doped with selective transition metals. Desalination 2011;276 13–27.

SÚ

Investigate the photocatalytic activity of titanium dioxide combined with the zeolite at safranin dye removal in the water

Masoud Rismanchian¹, Samira Barakat², Nima Khoshzat², Reza Keshavarzi³

Original Article

Background: Dye is considered as one of the most important environmental pollutants in industrial wastewater due to its harmful effects on both human and environment. This study was aimed to determine the the photocatalytic activity of titanium dioxide (TiO_2), combined with the zeolite in removing red safranin dye in the aqueous phase.

Methods: TiO_2 nanoparticles were produced using sol – gel method and 2.5 ml sol-gel was coated on zeolite. Red safranin dye was chosen as the model pollutant. X-ray diffraction (XRD) and scanning electron microscopy (SEM) were applied to specify the structure and morphology of TiO_2 nanoparticles. The effect of TiO_2 coating on zeolite, UV radiation intensity, initial concentration of dye and type of photocatalyst substrate in photocatalytic removal efficiency was investigated.

Findings: XRD results, the TiO₂ nanoparticles had two phases including anatase (80.5%) and rutile (19.5%). The uniformity of nanoparticles was evidents in the SEM images. The removal efficiency of TiO₂ coated on zeolite was more than that of only the TiO₂ coating. With increasing UV radiation intensity from 2.4 w/m² to 3.9 w/m², the photocatalytic efficiency was also enhanced but the removal efficiency decreased from 91.61% to 77.91% when the red safranin dye concentration increased from 10 mg/L to 50 mg/L. The moving TiO₂/zeolite photocatalyst bed had a higher efficiency than the fixed bed.

Conclusion: The TiO_2 /zeolite photocatalyst was much more effective than TiO_2 photocatalyst in removing the red safranin dye in the aqueous phase. In other words, TiO2 coating on the zeolite, The removal efficiency of dyes increases from aqueous environment. TiO_2 /zeolite photocatalyst with fixed bed is recommended to be used in water treatment where the most important problem of using moving-bed TiO_2 /zeolite photocatalyst is opacity in the water treatment.

Key Words: TiO₂ Nanoparticles, Zeolite, Photocatalyst, UV Radiation, Red Safranin Dye

Citation: Rismanchian M, Barakat S, Khoshzat N, Keshavarzi R. **Predictors of oral health care in pregnant women based on theory of planned behavior.** J Health Syst Res 2015; 11(3):659-670

Received date: 20.12.2014

Accept date: 29.08.2015

Abstract

^{1.} Member of the Faculty of the Department of Occupational Health Engineering, School of Health, Isfahan Medical Sciences University, Isfahan, Iran (Corresponding Author) Email: rismanchian@hlth.mui.ac.ir

^{2.} MSc Student of Occupational Health, Occupational Health Engineering Group, School Health, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

^{3.} PhD Student of Department of Chemistry, School of Chemistry, University of Isfahan, Isfahan, Iran